

Róòmù Fi Ìran náà Múlẹ̀ - Nọmbà Mèjèdógún

Ìdánwò Ìkẹyìn: Ìjì Sí Àrìyànjjìyàn Àsọtẹ̀lẹ̀ Nípa Àwòrán Èranko náà

Jeff Pippenger

2024-09-03

A wà báyií nínú àkókò ìdánwò ti àwòrán èranko náà, ijàmbá àsọtẹ̀lẹ̀ àkókó nínú ìtàn Adventism sì ti n tún ara rẹ̀ ẹ̀ ní báyií. Ní oṣù Keje ọdún 2023, Mikaeli olórí àwọn ángẹ̀lì sòkalẹ̀ láti jí àwọn egungun gbígbe tí ó kú ti Ezekieli dide, àwọn tí wọn dùbúlẹ̀ bí ẹ̀ni tí a pa sí ojú pópó ilú ńlá náà ti Sodomu àti Ejibiti. Níbẹ̀ nínú orí kọkànlá Ìfihàn, a mú wọn jáde kúrò nínú oorun ikú wọn nípasẹ̀ pípín Èmí náà fún wọn. Nínú orí kẹ̀tálẹ̀lógbọ̀n Ezekieli, a fi ihìn iṣẹ̀ àwọn ẹ̀fúùfú m̀erìn hàn gégé bí ihìn iṣẹ̀ tí n sọ àwọn egungun gbígbe tí ó kú di aláàyè, èyí tí a sì fi hàn pé ó jẹ̀ gbogbo ilẹ̀ Israẹ̀lì, sí ọmọ-ogun Oluwa. Wólú Dániẹ̀lì dúró fún àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjèjì tí a pa ti Johanu, ó sì tún dúró fún àwọn tí ó wà ní àfonífojì àwọn egungun gbígbe tí ó kú, pẹ̀lú àwọn wúndiá ọ̀lọgbọ̀n nínú àkàwé náà.

Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Miller mú àkàwé náà ẹ̀, wọn mò pé a ti sàfihàn ìriri wọn nínú àkàwé náà. Àwọn egbèrún ọgórùn-ún méjìlélógójì náà pẹ̀lú yóò nílò láti mò pé wọn ti wà ní àkókò idádúró. Gégé bí Dániẹ̀lì nínú orí kẹ̀sàn-án, wọn yóò nílò láti mò pé a ti tú wọn ká sí ilẹ̀ àwọn ọ̀tá, gégé bí a ti sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú àwọn ìgbà méje ti Lefitiku m̀erindínlógbọ̀n, kí wọn sì tún lóye àwòrán aṣírí Nebukadinésari ti àwọn èranko.

Nínú ọ̀kọ̀ọkan àwọn ilà wònyí ni a ti sàfihàn ìdánwò àsọtẹ̀lẹ̀ láti inú ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn. Àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì tí ó kú ní ojú pópó ni a kún fún Èmí bí a ẹ̀ jí wọn dide. Egungun gbígbe Eṣẹ̀kiẹ̀lì ní láti gbọ̀ ìránṣẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ kan. Dániẹ̀lì ti n kẹ̀kọ̀ àwọn ikòwé Mósè àti Jeremáyà nígbà tí a jí i sí ipò túká-túká rẹ̀. Nínú orí kejì, Dániẹ̀lì àti àwọn ọ̀lọ̀lá m̀eta náà ni a jí ní onà àpẹ̀jùwe sí ọ̀títọ̀ pé a ti fi wọn sábe àṣẹ̀ ikú, léyìn náà ni ìmọ̀lẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ tí a ti fi pamó, tí a sì tún sí i, gbà Dániẹ̀lì àti àwọn ọ̀rẹ̀ rẹ̀ m̀eta là. Wúndiá inú àpẹ̀jùwe náà ni a jí nípasẹ̀ “igbe” kan ní ọ̀ru áarín. A jí àwọn Míléráítì nígbà tí Kristi yọ ọ̀wọ̀ Rẹ̀ kúrò lórí àwọn àwòrán inú àtẹ̀ náà. Nínú gbogbo ẹ̀lẹ̀rìí m̀efà náà, ìránṣẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ ni ó n jí àwọn tí ó kú tàbí àwọn tí n sùn. Léyìn náà, ó máa n mú ìdánwò kan wá, níbi tí a ti fi àwọn egbe méjì hàn ní iparí ilàna ìdánwò náà.

Ní íbamu pẹ̀lú àwọn ilà wònyí, a fi idí rẹ̀ múlẹ̀ pé nígbà tí a bá jí ọgórùn-ún m̀erindínlógójì egbèrún náà dide ní àwọn ojú ikẹyìn, ọ̀un ni ìránṣẹ̀ Ìsíkiẹ̀lì nípa àwọn ẹ̀fúùfú m̀erìn, àti nípa itúká Mósè ní ìgbà méje nínú Lefitiku m̀erindínlógbọ̀n. Ọ̀un ni ìránṣẹ̀ àjìnde tí Mikaeli, olórí àwọn ángẹ̀lì, mú wá. Ọ̀un ni ìránṣẹ̀ alá ikòkọ̀ Nebukadinésari nípa ère àwọn èranko.

A dán àwọn wúndiá náà wò gégé bí bóyá wọn ní ọ̀róró, èyí tí a mò sí “àwọn ìránṣẹ̀ Èmí Ọ̀lórùn.” A jí àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Miller dide nígbà tí wọn mò pé a ti tọka sí wọn nínú ọ̀rọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ Ọ̀lórùn, àti pẹ̀lú nígbà tí wọn rí ẹ̀rì kan náà tí ó kókó mú wọn sọtẹ̀lẹ̀ ọdún 1843, ní ti gidí, n tọka sí October 22, 1844. Lórí ipilẹ̀ àwọn ilà wònyí, a fi múlẹ̀ pé nígbà tí ọgórùn-ún méjìdínlógójì àti egbèrún m̀erindínlógórin náà bá jí dide ní àwọn ojú ikẹyìn, a ó jí wọn sí ihìn iṣẹ̀ ìdánwò àsọtẹ̀lẹ̀ kan, èyí tí yóò mú kí ipele méjì àwọn olùjòsin wà.

Gbogbo àwọn ilà wònyí rí imùşé pípé àti ikeyìn wọn ní àkókò idánwò àsoṭelẹ̀ tí a şàpeṣe rẹ̀ nípasẹ̀ idásilẹ̀ àwòrán ẹranko náà sí ẹranko náà àti ti ẹranko náà. Idánwò náà parí nígbà tí àkókò àánú bá tí dé òpin lórí àwọn wúndiá ní òfin Ojọ̀ Àikú. Nítorí náà, ilàna idánwò àwòrán ẹranko náà, tí a ti máa n sàfihàn leraléra gégé bí idánwò tí n fi hàn eni tí ó ti lóye iranşé tí a tú èdidì rẹ̀, ni a şàpeṣe rẹ̀ nípasẹ̀ gbogbo àwọn ilà àsoṭelẹ̀ wònyí. Nínú Danieli méjilá, àwọn ologbón tí ó lóye ibùkún imò tí ó pọ̀ sí i n gba ọ̀nà wọn kojá nínú ilàna idánwò ipele mēta tí a şàpeṣe rẹ̀ gégé bí pípá wọn mó, fifi wọn di funfun, àti didán wọn wò. Àwọn ipele mēta wònyí ni àwọn igbésẹ̀ idálẹ̀bi tí Èmí Mímó mú wá, tí ó dúró fún idálẹ̀bi ẹ̀şẹ̀, òdodo, àti idájó. Àwọn ipele mēta wònyí ni àgbàlá, ibi mímó, àti Ibi Mímó Jùlo. Àwọn ipele mēta wònyí tún ni a şàpeṣe wọn nínú àwọn ángẹ̀lì mēta ti Ifihàn mērinlá, beẹ̀ gégé bí nínú irírí Danieli àti àwọn ololá mēta nínú orí kin-in-ní. Níbẹ̀ ni wọn ti kókó gba idánwò oúnjẹ kojá, lẹ̀yin náà idánwò iriran, àti níkeyìn wọn gba idánwò kẹta tí ọ̀ba àrìwá fún wọn kojá—eni tí Nebukadinésári dúró fún.

Sùgbón ní ti àwọn omo mērin wònyí, Olorun fi imò àti òye fún wọn nínú gbogbo ẹ̀kó àti ogbón; Danieli sì ní itumò nínú gbogbo iran àti alá. Nígbà náà, ní òpin àwọn ojọ̀ tí ọ̀ba ti so pé kí a mú wọn wá, olórí àwọn iwẹ̀fà mú wọn wołé wá síwájú Nebukadnessari. Ọ̀ba sì bá wọn sòrò; nínú gbogbo wọn kò sì rí eni kankan tí ó dàbí Danieli, Hananiah, Mishaeli, àti Asariah; nítorí náà wọn dúró níwájú ọ̀ba. Nínú gbogbo ọ̀ràn ogbón àti imò tí ọ̀ba béèrè lówó wọn, ó rí i pé wọn ju gbogbo àwọn amòye àşírí àti àwọn awòràwò tí ó wà ní gbogbo ijọ̀ba rẹ̀ lo ní ilọ̀po mēwáá. Danieli 1:17–20.

Ikeyìn nínú àwọn idánwò mēta fún Dánieli àti àwọn ololá mēta náà ni idánwò tí Nebukadinésári şe, báyi ni ó sì şe àpeṣe pé idánwò àsoṭelẹ̀ ikeyìn tí Dánieli àti àwọn ololá mēta náà n şojú rẹ̀ jẹ̀ nípa Bábílónì, nítorí Nebukadinésári ni ọ̀ba náà, èyí tí nínú Isaiah orí keje, ẹ̀şẹ̀ kejo àti keşàn-án, fi ọ̀ba kan, olú-ilú orilẹ̀-èdè kan, àti “orí” kan múlẹ̀ gégé bí àwọn àmì tí a lè fi rọ̀pò ara wọn. “Orí” náà n şojú orí Bábílónì Òde-Òní ní ojọ̀ ikeyìn. “Orí” náà ní ojọ̀ ikeyìn ni àgbèrè náà nínú Işípáyá mētálá-dín-logbón, eni tí a ko sórí iwájú orí rẹ̀ pé, “ÀŞÍRÍ, BÁBÍLÓNÌ NLA, İYÁ ÀWỌN ÀGBÈRÈ ÀTI TI İRIRA AYÉ.”

Idánwò àsoṭelẹ̀ ikeyìn ti ogorun-un méjilélógórin egbèrún náà ni ibáşepò pẹ̀lú òye tó tọ̀ tabí tí kò tọ̀ nípa “orí” Bábílónì òde-òní ní àwọn ojọ̀ ikeyìn. Idánwò wọn ikeyìn tún ní i şe pẹ̀lú imòye pé Bábílónì òde-òní àti Róòmù Òde-Òní jẹ̀ àwọn àmì àpeṣe tí a lè fi rọ̀pò ara wọn, nítorí náà “orí” Bábílónì òde-òní ni “orí” kan náà nínú ọ̀nà èyíkéyií, nítorí pé àwọn náà jẹ̀ àwọn àmì àpeṣe tí a lè fi rọ̀pò ara wọn.

“Àgbáyé kún fún iji líle àti ogun àti àrìyànjiyàn. Síbẹ̀, lábẹ̀ orí kan—agbára pòòpù—àwọn èniyàn yòò şokan láti tako Olorun nínú enikan àwọn ẹ̀lẹ̀rì Rẹ̀.” Testimonies, volume 7, 182.

Danieli àti àwọn mēta ololá náà n sàfihàn pé idánwò àsoṭelẹ̀ ikeyìn, nítorí ó máa n jẹ̀ idánwò lórí àsoṭelẹ̀ nígbà gbogbo, jẹ̀ idánwò lórí ọ̀ràn Róòmù, nítorí orí náà ní àwọn ojọ̀ ikeyìn ni agbára pòòpù, eni tí Nebukadinésári, orí àkókó Bábílónì, jẹ̀ àpeṣe rẹ̀, eni náà tikára rẹ̀ sì dán Danieli àti àwọn mēta ololá náà wò. Àrìyànjiyàn tí Danieli àti àwọn mēta ololá náà jẹ̀ àpeṣe rẹ̀, ni a tún ti sàfihàn şájú nínú àrìyànjiyàn àkókó nínú itàn ipilẹ̀ Adventism, gégé bí a ti şojú rẹ̀ lórí àtẹ̀ 1843, èyí tí ọ̀wọ̀ Olúwa ti darí, tí a kò sì gbọ̀dọ̀ yí padà. Àrìyànjiyàn tí a şojú lórí àtẹ̀ 1843 dá lórí mímó Antiochus Epiphanes tabí Róòmù kẹ̀fẹ̀rì gégé bí agbára tí ó fi iran náà múlẹ̀ nínú ẹ̀şẹ̀ keşinlá ti

Danieli orí kòkànlá.

Nínú itàn àwọn ojò ikeyin, a ó dán egbèrún ogórùn-ún m̀erínlélógójì nàà wò lóri òye wòlfi wòn. Òye wòlfi ni a fi idí múlè nípasè onírúurú ilà àsotélè tí n gbé idánwò ikeyin nàà ró gégé bí ohun tí ó jé ti iwòlfi ní iwà rẹ̀. Idánwò nàà yóò máa tèsíwájú díèdiè, yóò sì dé iparí rẹ̀ pèlú ifarahàn egbé méji ti àwọn olùjosin.

Gégé bí a ti sàpeṣe rẹ̀ nínú Dánieli orí keji, idánwò nàà bẹ̀rẹ̀ nígbà tí a sí imòlè àsotélè tuntun silẹ̀, idánwò àkókò sì ni nígbà nàà bóyá a ó jẹ̀ iránṣe nàà tàbí kí a kọ̀ iránṣe nàà. Dánieli sàpeṣe idánwò nàà gégé bí “a wẹ̀ wòn m̀ó,” idánwò tí ó tẹ̀lẹ̀ e sì ni Dánieli pè ní, “a sọ̀ wòn di funfun,” ilà nà nàà sì parí ní idánwò kẹ̀ta àti ikeyin tí a sàpeṣe gégé bí “a dán wòn wò.” Idánwò kẹ̀ta àti ikeyin ni ibi tí “a dán” egbé méjèjì “wò,” níbẹ̀ ni wòn sì ti fihàn bóyá wòn ní òróró, tàbí pé wòn kò ní í.

Orí kìn-in-ní Dánieli ta kòkànlá tóka sí idánwò ikeyin ní taàràtá; nítorí nàà Dánieli n sọ̀ idánwò nàà di mímo, èyí tí a sàfihàn gégé bí “idásilẹ̀ àwòrán ẹ̀ranko nàà,” èyí tí í sẹ̀ “idánwò tí àwọn èniyàn Olórùn gbòdò bori,” mejeeji kí “a tó fi èdidi di wòn” àti pèlú kí “àkókò oore-òfẹ̀ tó parí” ní òfin Ojò Àikú tí n bọ̀ láipé.

Idánwò bí àwòrán ẹ̀ranko nàà sẹ̀ dá silẹ̀ ní í sẹ̀ pèlú idánwò àsotélè ti imòye nípa isètò àsotélè isòkan m̀eta nàà. Dragoni nàà, ẹ̀ranko nàà, àti wòlfi èké nàà ní isètò àsotélè pátó kan tí a ti fi idí rẹ̀ múlè lóri ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀lẹ̀rìi àsotélè. Láti lóye bí isòkan m̀eta nàà sẹ̀ n darapò di agbára àsotélè kan soṣo ní àwọn ojò ikeyin ni láti lóye bí a sẹ̀ dá àwòrán ẹ̀ranko nàà silẹ̀.

Àpèjúwe kan tó rorùn, sùgbón tí ó ní isòro jíjinlẹ̀, nípa ijépatàki imòye bí a sẹ̀ n dá àwòrán ẹ̀ranko nàà silẹ̀ ní àwọn ojò ikeyin, ni ẹ̀rì Pọ̀lù nípa ọ̀kúnrin ẹ̀sẹ̀ nínú orí keji ti Keji Tẹ̀salóníkà. Pọ̀lù n sọ̀rò nípa ibáṣepò àsotélè lááárín Róòmù kẹ̀fẹ̀rì àti Róòmù pòòpù, àti nígbà tí ó sẹ̀ bẹ̀, ó fi hàn pé “ibáṣepò àsotélè lááárín Róòmù kẹ̀fẹ̀rì àti Róòmù pòòpù” jé kókò ọ̀ràn kan tí ó n sàfihàn egbé méji àwọn olùjosin.

Egbé kan wà tí ó nífẹ̀ ọ̀títọ̀ “ibáṣepò àsotélè lááárín Romu aláilórùn àti Romu pòòpù,” àti egbé miiran wà tí kò nífẹ̀ ọ̀títọ̀ nàà, nítorí nàà wòn sì gba itanràn líle. Ibáṣepò àsotélè Romu aláilórùn àti Romu pòòpù tí Pọ̀lù gbé kalẹ̀ jé ọ̀kan pére nínú ọ̀pọ̀ ẹ̀sẹ̀ àsotélè tí n sàfihàn ibáṣepò àwọn agbára méjèjì wònyí, àti pèlú ibáṣepò àwọn agbára méjèjì wònyí pèlú Orílẹ̀-Èdè Amérikà.

Róòmù abòriṣà ni ejò nílá nàà, Róòmù pápà ni ẹ̀ranko nàà, Orílẹ̀-Èdè Amérikà sì ni wòlfi èké nàà. Áhábù ni ọ̀ba ejò nílá nàà lóri ọ̀ba m̀ewàá, ẹ̀ni tí ó fẹ̀ Jésébẹ̀lì, àgbèrè nàà, ẹ̀ni tí ó n sàkóso lóri àkójopò méji ti àwọn wòlfi èké. Àwọn wòlfi akọ̀ ni àwọn wòlfi Baali, àwọn àlùfàà igbó sì dúró fún ọ̀lórùnbinrin Ásítárótì. Papò, wòn jé àpeṣe wòlfi èké ti àwọn ojò ikeyin, ẹ̀ni tí ó dá àwòrán ẹ̀ranko nàà silẹ̀ gégé bí a ti sàfihàn rẹ̀ nípasè àwọn àlùfàà obinrin àti àwọn wòlfi akọ̀.

Dragoni ni Ahabu, ẹ̀ni tí ó jẹ̀ àpeṣe àwọn ọ̀ba m̀ewàá ti Iṣipayá orí ketàlá, ó sì jẹ̀ ijọba keje nínú àwọn ijọba méjo. Ijọba kẹ̀fà ni Orílẹ̀-Èdè Amérikà, àwọn wòlfi èké Jésébẹ̀lì; ijọba keje ni àwọn ọ̀ba m̀ewàá, Àjọ Àgbáyé, agbára dragoni, àti ijọba kejo, èyí tí ó ti inu àwọn méje wá, ni ijọba karùn-ún tí ó gba ogbè ikú, ẹ̀ni tí a jí dide gégé bí ijọba kejo àti ikeyin tí í sẹ̀ ẹ̀ranko nàà, èyí tí Orílẹ̀-Èdè Amérikà àti lẹ̀yìn nàà gbogbo ayé sẹ̀ àwòrán sí àti tirẹ̀.

Orí kan àkókò nínú iwé Dánièli n fi idánwò àsotélè ikeyin hàn, èyí tí ó ní í şe pèlú òye nípa Róòmù gégé bí a ti sáfihàn rẹ nínú Ọrò Ọlórùn. Tesalónikà Keji n fi hàn pé idánwò àsotélè ikeyin náà pèlú ní imòlè nípa itòlèṣeṣe Róòmù Ọde-Oní, gégé bí a ti sojú rẹ nínú ibáṣepò àsotélè àti ti iṣelú láàárín Róòmù abọriṣà àti Róòmù Pápà.

Orí keji nínú iwé Dánièli fi hàn pé àṣírí kan wà tí a tú idi rẹ sílè ní àwọn ojò ikeyin tí ó n dán egbèrún m̀erínlélógójì [144,000] wò, nítorí Dánièli àti àwọn ọkùnrin ọlọ́lá m̀eta náà nínú orí keji dúró fún àwọn èniyàn Ọlórùn ní ojò ikeyin. Àṣírí àsotélè tí a tú idi rẹ sílè, tí ó sì jẹ èyí tí n dán wọn wò, ni àlá àṣírí Nebukadinesári nípa ère àwọn ẹranko, tí ó sì fi bèè ṣàpẹrẹ idánwò ikeyin fún egbèrún m̀erínlélógójì [144,000], èyí tí ó jẹ, gégé bí Arábinrin White ti kọ sílè, “idásilè ère ẹranko náà.”

Idánwò tí a ṣàpẹrẹ nínú orí keji iwé Dánièli ni a fi sí abẹ ihalè ikú. Gégé bí àpẹjúwe àwọn ojò ikeyin, ó n fi idánilójú mú ohun tí Pọ̀lù kọ nígbà tí ó sòrò nípa itanr̀ankalè alágbára tí ó máa bó sórí àwọn tí kò nífẹ̀ ọ̀títọ̀. Nínú itàn Dánièli, òye rẹ gba àwọn ọ̀lọ̀gbón Babeli là, ṣùgbón kò sí àkókò idánwò m̀ọ̀ lẹyin idánwò ikeyin àwọn ojò ikeyin.

Gbogbo ilà nínú ijàmbá tí ó yí Róòmù ká gégé bí àmì tí a ti dá m̀ọ̀, n fi ẹ̀rí tààrà hàn sí ijàmbá tí ó ti n lọ̀ lówó báyií. Bí iṣisẹ̀ fún ilàna ojò Àikú şe n tẹ̀ síwájú nísinsin yií nínú ọ̀kùnkùn, ọ̀rò àsotélè Ọlórùn n dá ibèrè rẹ̀ m̀ọ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ emi diẹ̀ ni omọ̀ ọ̀sán, àti pé àwọn tí kì í şe omọ̀ ọ̀sán, nítorí náà wọn kò m̀ọ̀ pé iyanrin àkókò idánwò n yára ṣàn tán. Èyí n ṣelẹ̀ nínú àyíká tí Sister White ti tọka sí, níbi tí iṣisẹ̀ ikeyin yóò ti jẹ̀ àwọn tí yóò yára. Ní Oṣù Keje ọ̀dún 2023, Michael sòkalè láti mú ogun alágbára Rẹ̀ dide sí esẹ̀ wọn, ṣùgbón láti jẹ̀ apá kan nínú ogun náà, iṣe àsotélè kan wà tí ó gbòdò kókò şe, a sì n şe é nínú àyíká ọ̀ṣelú níbi tí àwòrán ẹranko náà ti n dá sílè.

Iṣe àsotélè tí a gbòdò mú şe ní nínú imúmò nípa idásilè àwòrán ẹranko náà. Akẹ̀kọ̀ọ̀ àsotélè gbòdò m̀ọ̀ nípasẹ̀ àwọn iṣelè tí n ṣelẹ̀ nínú itàn àkókò yií pé àwọn ifosiwewe esin àti iṣelú tí n mú àwòrán ẹranko náà jáde ní Orilẹ̀-Èdè Amérikà ti bèrè sí í ṣisẹ̀. Akẹ̀kọ̀ọ̀ náà gbòdò tún m̀ọ̀ bí a şe n dá àwòrán ẹranko náà sílè ní ọ̀nà àsotélè gégé bí a ti fi hàn nínú ọ̀rò Ọlórùn. Ó tún gbòdò m̀ọ̀ pé bí a ti n dá àwòrán ẹranko náà sílè ní Orilẹ̀-Èdè Amérikà, bèè ni a n dá àwòrán Ọlórùn sílè nínú egbèrún m̀erínlélógójì àti ọ̀gòrùn-ún m̀erin náà. Ó gbòdò lóye àfiwéra itàn ojò ikeyin pèlú àwọn Millerites nígbà idàgbàsókè Iránsẹ̀ Ikéde Oganjò nínú itàn wọn, nígbà tí a jí wọn sí ọ̀títọ̀ pé wọn wà nínú àkókò idádúró àpẹjúwe náà, àti pé nítorí náà àwọn tikára wọn ni àwọn wúndiá náà. Gbogbo eroja mètẹ̀eta wònyí jẹ̀ apá kan nínú idánwò àsotélè tí ó bèrè sí í s̀ipayá ní Oṣù Keje ọ̀dún 2023.

“Laini lóri laini,” gbogbo àríyànjiyàn nípa Róòmù tí ó ti dide nínú itàn Advent jẹ̀ itàn mímò tí a tún n şe ní àwọn ojò ikeyin. Àríyànjiyàn ikeyin nípa Róòmù jẹ̀ àbájáde tààrà ti ikò àwọn èniyàn Ọlórùn láti jí nígbà Iránsẹ̀ tí ó dé ní Oṣù Keje ọ̀dún 2023.

“Ọlórùn yóò jí àwọn èniyàn Rẹ̀ dide; bí àwọn ọ̀nà miiran bá kùnà, àwọn ẹ̀kọ̀ àdálù yóò wọ̀ inu wọn, èyí tí yóò yàn wọn, yíya iyàngbò kúrò nínú àlikámà. Olúwa n pe gbogbo àwọn tí ó gba ọ̀rò Rẹ̀ gbó pé kí wọn jí láti inu oorun. Imòlè iyebiye ti dé, tí ó yẹ̀ fún àkókò yií. Ọ̀títọ̀ Bíbèli ni, tí n fi àwọn ewu tí ó wà lójú wa gan-an hàn. Imòlè yií yẹ̀ kí ó mú wa sí ikẹ̀kọ̀ọ̀ Iwé Mímò pèlú àṣekára, àti sí àyèwò tó muna jùlọ̀ nípa àwọn ipò tí a di mú. Ọlórùn fẹ̀ kí a fi àdúrà àti àwẹ̀ wá gbogbo àwọn ojú ihà àti ipò ọ̀títọ̀ náà wò ní kíkún, pèlú ifaradà. Kì í şe pé kí àwọn onígbaṅbò

sinmi lóri àwọn àfojúsùn àti àwọn èrò tí kò ẹ̀ kedere nípa ohun tí ó jẹ̀ òtítọ́. Ìgbàgbọ́ wọn gbọ̀dọ́ jẹ̀ èyí tí a fi idúróşinsin múlẹ̀ lóri ọ̀rọ̀ Ọ̀lọrun, kí ó lè jẹ̀ pé nígbà tí àkókò idánwò bá dé, tí a sì mú wọn wá síwájú àwọn ìgbimọ́ láti dáhùn ní ti ìgbàgbọ́ wọn, wọn lè lè fi idí irètí tí ó wá nínú wọn hàn, pèlú irèlẹ̀ àti ibèrù.”

“Ru rú, ru rú, ru rú. Àwọn kókó-ọ̀rọ́ tí a fi n gbé kalẹ̀ fún ayé gbọ̀dọ́ jẹ̀ òtítọ́ aláàyè fún wa. Ó ẹ̀ pàtàkì pé nígbà tí a bá n dáàbò bo àwọn èkọ́ tí a kà sí àwọn àpílẹ̀kọ́ ìgbàgbọ́ ipilẹ̀ wa, kí a má ẹ̀ jẹ̀ kí ara wa lo àwọn àrìyànjiyàn tí kò péye pátápátá rára. Wọn lè jẹ̀ ohun iránlọ́wọ́ láti pa aláta kò lẹnu, şugbọ́n wọn kí í bu ọ́lá fún òtítọ́. A gbọ̀dọ́ gbé àwọn àrìyànjiyàn tí ó péye kalẹ̀, èyí tí kì yòò kàn pa àwọn aláta kò wa lẹnu nikan, şugbọ́n tí yòò tún lè fara da iwádií tó sún mọ́ tòsí jùlọ́ àti àyèwò tó jinlẹ̀ jùlọ́. Pèlú àwọn tí wọn ti kọ́ ara wọn gégé bí alarìyànjiyàn, ewu nílá wà pé wọn kì yòò fi òdodo mu ọ̀rọ̀ Ọ̀lọrun. Nígbà tí a bá n dojú kọ́ aláta kò, ó yẹ̀ kí isapá wa tó lágbára jùlọ́ jẹ̀ láti gbé àwọn kókó-ọ̀rọ́ kalẹ̀ ní irú ọ̀nà bẹ̀ẹ̀ tí yòò jí idánilọ́jú nínú ọ̀kàn rẹ̀, dípò kí a kàn máa wá láti fún onígba gbọ́ ní ìgbèkẹ̀lẹ̀ nikan.”

“Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ilosíwájú ogbọ́n èniyàn tó bẹ̀ẹ̀ gíga, kí ó má ẹ̀ rọ́ fún işejú kan pé kò sí ifékúfẹ̀ sí iwádií jinlẹ̀ àti aláta kò kò gbogbo nínú Ìwé Mímọ́ fún imọ̀lẹ̀ tí ó tóbi síi. Gégé bí èniyàn kan, a ti pé wá lẹ̀kọ̀kọ́n pé kí a jẹ̀ akẹ̀kọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀. A gbọ̀dọ́ máa şọ́ pèlú itara kí a lè mọ́ imọ̀lẹ̀ kékeré kankan tí Ọ̀lọrun yòò fi hàn sí wa. A gbọ̀dọ́ gba itanrànki àkókọ́ òtítọ́; àti nípasẹ̀ ikẹ̀kọ̀ pèlú àdúrà, a lè rí imọ̀lẹ̀ tí ó túbọ́ ẹ̀ kedere, èyí tí a lè mú wá síwájú àwọn èlómíràn.” Testimonies. Volume 5, 708.

Àwọn Púròtẹ̀sítànti ti àkókò Miller kọ́ láti jẹ̀ kí àwọn òfin gíràmà şakóso wọn, wọn sì yan láti foju kọ́ ọ̀rọ̀ náà “pèlú” nínú ẹ̀şẹ̀ kẹ̀rínlá, èyí tí, ní ibámu pèlú gíràmà, fi hàn pé “àwọn ọ̀lọşà nínú àwọn èniyàn rẹ̀” dúró fún agbára tuntun kan tí a n mú wá sínú işàn àwọn işẹ̀lẹ̀ tí a şáfihàn nínú àwọn ẹ̀şẹ̀ tí ẹ̀şẹ̀ kẹ̀rínlá wà nínú wọn. Uriah Smith ẹ̀ ohun kan náà gan-an nígbà tí ó foju kọ́ èrì gíràmà tí ó fi hàn pé ọ̀ba àrìwá nínú ẹ̀şẹ̀ kọ̀kàndínlógójì àti lẹ̀yìn náà nínú ẹ̀şẹ̀ ogójì gbọ̀dọ́ jẹ̀ ọ̀ba àrìwá kan náà tí ó ti jẹ̀ kókó-ọ̀rọ́ láti ìgbà ẹ̀şẹ̀ kọ̀kànlẹ̀lọgbọ́n.

Lónií àwọn tí n kọ́ni pé Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà ni “àwọn ọ̀lọşà” n lo gbolóhùn kan láti ọ̀dọ́ Sister White tí ó n dá agbára pọ̀pọ̀ àti Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà mọ́ gégé bí àwọn agbára inúnibini pàtàkì méjì ti àwọn ojọ́ ikẹ̀yìn, wọn sì n yí gíràmà náà padà láti fi jiyàn pé itọ́kasí “old world” tí Sister White lò láti túmọ́ sí Yúróòpù, ní tóótọ́ dúró fún itàn àtijọ́. Gíràmà inú gbolóhùn náà fi hàn pé èrò yíi jẹ̀ àfihàn tí kò tọ́, àti ọ̀nà tí Sister White fi lo “old world” nínú gbolóhùn náà bá a mu pèlú bí ó ẹ̀ şe n lò ó ní àwọn ibi míràn nínú àwọn ikòwé rẹ̀. Nígbà tí ó bá ẹ̀ bẹ̀, ó tún wà ní ibámu pèlú àwọn akòwé itàn tí wọn n lo ọ̀rọ̀ náà “old world” ní ibáşepọ́ pèlú “new world” láti ẹ̀ iyàtọ́ lááárín Yúróòpù àti àwọn orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà.

“Ìjọ́ Róòmù ní Ayé Àtijọ́ àti Púròtẹ̀sítànti tó ti yapa kúrò ní ìgbàgbọ́ ní Ayé Tuntun yòò gba ipa ọ̀nà kan náà sí àwọn tí n bọ́lá fún gbogbo àwọn ilàna àtọrunwá.” The Great Controversy, 615.

Ní ibámu pèlú gíràmà, ọ̀rọ̀ náà “yòò lépa” fihàn pé agbára méjèjè ti “ayé àtijọ́” àti “èyí tuntun” şojú fún, ni wọn jọ “n lépa” inúnibini sí àwọn èniyàn Ọ̀lọrun ní àwọn ojọ́ ikẹ̀yìn; ó sì jẹ̀ àşìşẹ̀ gíràmà láti şọ́ pé gbolóhùn yíi n tọ́ka sí “ayé àtijọ́” gégé bí itàn ìgbà tí ó ti kojá, àti “tuntun” gégé bí àwọn ojọ́ ikẹ̀yìn. “Laini lé lóri laini,” gbogbo àwọn àrìyànjiyàn àtijọ́ ti Rome n jẹ̀ kí akẹ̀kọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ nípa àwọn ojọ́ ikẹ̀yìn mọ́ pé nígbà tí a bá jí wọn lójú, idánwò ère ẹ̀ranko náà yòò ní àyíkà kan nínú

èyí tí idánimò tòótó tí àwọn olè èniyàn rẹ̀ ni a ó fí hàn. Òye tòótó nípa “àwọn olè” ni a gbé kalẹ̀ lórí àtẹ̀ pioneer 1843, nítorí náà ó jẹ̀ òtító ipilẹ̀ kan, tí a fí agbára Èmí Àsotẹ̀lẹ̀ múlẹ̀. Èyí n fí hàn pé nígbà tí àwọn akẹ̀kọ̀ọ̀ àsotẹ̀lẹ̀ bá jí sí idánwò ikeyin wọn, kókó-ọ̀rọ̀ “àwọn olè” náà yóò tún sojú fún ikolù ikeyin sí àwọn òtító ipilẹ̀, àti sí Èmí Àsotẹ̀lẹ̀.

A ó tẹ̀síwájú pẹ̀lú àwọn irònú wònyí nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.